

[Електронний ресурс] / В. Г. Козлов // Сайт «Деньги и Кредит». – Режим доступу: <http://koryuka.org.ua/?p=136>. 3. Фінансові аспекти діагностики економічної безпеки підприємств портової галузі: монографія / [Л.В. Ширяєва, Л.П. Чиж, О.І. Шумлянська та ін.] ; під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л.В.Ширяєвої; Одес. нац. мор. у-т.-О.: Інтерпрінт, 2015.-174с.:табл.; іл.

Л. В. Ширяєва, Я. Ю. Покора
Одеський національний морський університет

ОСОБЛИВОСТІ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Актуальність цієї теми зумовлена тим, що уже кілька десятиліть вчені намагаються знайти швидкі шляхи подолання інфляційних процесів. На сьогоднішній день, паперово-кредитні гроші займають панівний стан, у зв'язку з цим, інфляція є невід'ємною частиною економіки в сучасному світі. Для України ця проблема постає особливо гостро, оскільки за 27 років її незалежності так і не знайдено ефективного методу подолання інфляції.

Інфляція є зворотною стороною зниження купівельної спроможності грошей, і характерна для паперових і безготівкових грошей, які не мають власної вартості і не є реальним товаром [1].

Питання, пов'язані з проблемами управління інфляцією в перехідній економіці, широко висвітлюються у працях таких вчених, як А. Гальчинського, В. Геєця, С. Дзюбика, Б. Кваснюка, М. Коваля, Т. Ковальчука, О. Мельника, В. Найдьонова, М. Савлука, А. Савченка, В. Степаненко та інших. Але незважаючи на велику кількість наукових публікацій і певні досягнення в теорії і практиці управління інфляційним процесом, дана проблема продовжує залишатися предметом наукових досліджень. Існує безліч трактувань поняття інфляції зарубіжними та вітчизняними науковцями й вченими. На нашу думку, найбільш повно відображає сутність інфляції наступне визначення: інфляція – складне, багатофакторне, часом суперечливе економічне явище, що відображає процес підвищення загального рівня цін.

На сучасному етапі розвитку економіки для України характерною стала така закономірність інфляційного процесу, що національна грошова одиниця незабаром повністю втратить свою купівельну спроможність. Подібні адаптивні інфляційні очікування пов'язані з фактом існування політичної та економічної нестабільності, з діяльністю засобів масової інформації. При великих інфляційних очікуваннях і зростанні курсу іноземної валюти, населення воліє тримати свої заощадження не в національній валюті, а в доларах США або євро, що сприяє зростанню курсу цих валют і спекуляції з ними навіть без об'єктивних на те економічних причин. Дії суб'єктів господарювання, як і населення, в такому випадку орієнтовані на розміщення своїх грошових коштів та інших цінностей, які можуть втратити свою вартість через інфляцію, в товарні запаси, нерухомість, в валютні депозити, тобто в ті активи, ринкова вартість яких не залежить від знецінення національної валюти. Для зменшення потенційних втрат ці процеси необхідно здійснювати якомога швидше [3].

Для аналізу економічних перетворень, які відбувалися в Україні за останні 10 років, розглянемо графік динаміки зміни індексу інфляції в Україні, який представлений на рис. 1.

Наприкінці 2008 року характерним був початок кризових процесів в світових економіках і в економіці України зокрема. Та вже в 2009 році ситуація стабілізувалась, а індекс споживчих цін дорівнював 112,3%, зменшившись на 10% у порівнянні з попереднім показником. У 2010 році в Україні вперше одночасне зростання ВВП перевищило бюджетні прогнози, а інфляція була нижчою, ніж очікувалося, реальний показник був кращим на 4% (при прогнозі 13,1% інфляція склала 9,1%). Протягом 2011-2013 років спостерігається тенденція зниження показників інфляції. У 2014 р. реалізація накопичених в останні роки макроекономічних дисбалансів призвела до стрімкого зростання інфляції, що обумовилося девальвацією гривні в умовах зниження валютних надходжень та наростання панічних настроїв через військовий конфлікт на Сході України. У 2015 р. споживчі ціни зросли на 43,3%. З 2016 р. характерне стрімке зростання показників інфляції. [3]

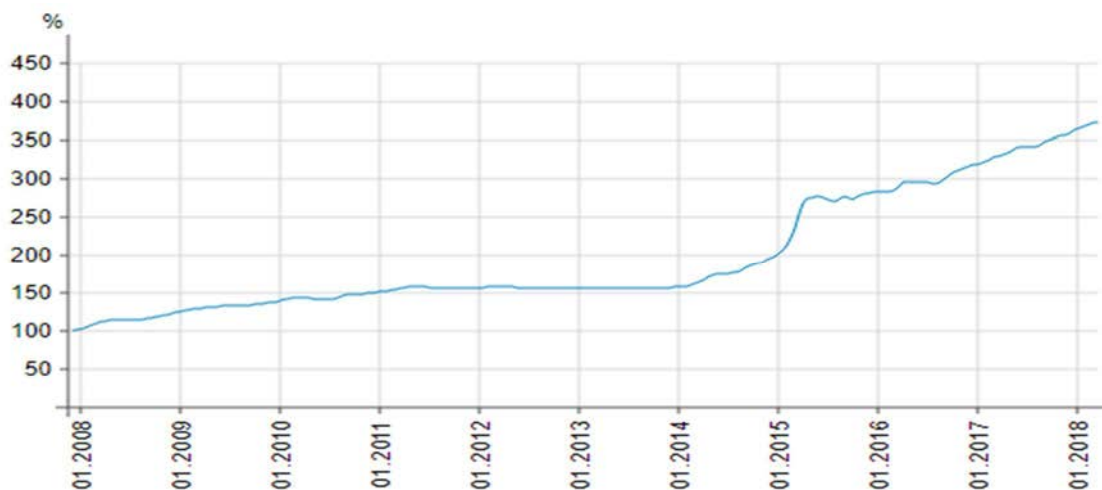

Рис. 1. Динаміка інфляції в Україні в 2008-2018 рр.
Представлено Міністерством фінансів України

Таким чином, в даний час інфляція негативно впливає на фінансову, грошову і економічну системи в цілому. Інфляція не тільки означає зниження купівельної спроможності, але і підриває можливості господарського регулювання. Якщо не протидіяти інфляційному процесу, його темпи дедалі швидшатимуть. Слід пам'ятати, що реальним підґрунтям для економічного зростання та стабілізації на грошово-кредитному сегменті ринку є не лише правильна грошово-кредитна політика, а й створення конкурентоспроможної економіки, пошук суб'єктами господарювання способів для розширення товарообороту.

1. Аналіз фінансової звітності підприємства (практикум) : навч. посіб. / [М. М. Марченко, Л. В. Ширяєва, Л. П. Чиж та ін.] ; під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. В. Ширяєвої ; Одес. нац. мор. у-т. – О. : Інтерпрінт, 2017. – 142 с. : іл. ; 2. Булавина О.А. Прогнозування та регулювання інфляції в Україні. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук /О. А. Булавина. – К.: КНЕУ, 2010. – 20 с. 3. Коментарі НБУ щодо інфляції та ВВП України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=43401297>. 4. Ст. «Особенности инфляционных процессов в Украине». [эл. ресурс] – режим доступа: <http://www.konspekt.biz/index.php?text=30>

Л.В. Ширяєва, В.О. Шаповал
Одеський національний морський університет

СУЧАСНІ ПИТАННЯ ВАЛЮТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Від регулювання валютної політики залежить вся економіка країни. Законодавство може стимулювати або стримувати економічний розвиток. Валютна політика України проводиться Національним банком та іншими органами державного регулювання. За мету взято, забезпечення стійкого економічного зростання, підтримка цінової стабільності платіжного балансу та покращення макро і мікро економіки.

Діюче законодавство було прийняте, ще в 90-х роках. До сих пір, в Україні керуються прийнятим урядом ще в 1993 році, декретом «Про систему валютного регулювання і контролю». Більшість законів направлені на обмеження заходів щодо валютних операцій, через не актуальну систему валютного контролю. На даний момент це створює складний старт для бізнесу, що призводить